

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

TUPROQSHUNOSLIK ASOSLARI
VA TUPROQLAR GEOGRAFIYASI
fanidan

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 500000 – Tabiiy fanlar, matematika va statistika
Ta'lim sohasi: 530000 – Fizikaga oid fanlar
Ta'lim yo'nalishi: 60530400 – Geografiya

Termiz – 2023

Fan/modul kodi TGYB306	O'quv yili 2023-2024	Semestr 5	ECTS - Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4		
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi	60	120	180	
2. I. FANNING MAZMUNI Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi fanining rivojlanishi tarixi. Tuproq qoplamining paydo bo'lishi, rivojlanishi tarixi, geografik tarqalishi, tog' jinslarining nurashi, tuproq hosil qiluvchi omillar, tuproq tuzilishi, mikroelementlar, tuproqdagi organik moddalar va tuproq gumusi. Tuproqning umumiy fizik va fizik-mexanik xossalari, tuproqning suv xossalari va rejimi, tuproq unumdorligi, tuproq tasnifi va geografik tarqalish qonuniyatlari ob'ekti, predmeti, o'rganish uslublari, tabiiy va ijtimoiy fanlar bilan bog'liqligi, muhofaza qilish choralarini ishlab chiqish masalalari bilan shug'ullanadilar. Fan bo'yicha talabalar bilimiga qo'yiladigan talablar. Tuproq qoplamining hosil bo'lishi, har xl mintaqalarda tarqalish qonuniyatlari, tuzilishi, tarkibi fizik-mexanik hossalari, genezisi, evolyusiyasi, tasnifi, unumdorlik darajasini saqlash, tiklash, uni boshqarish usullarini o'rganishdan iborat. Tuproq to'g'risidagi bilimlarni tabiiy fanlar: fizika, kimya, matematika, biologiya, geologiya, geografiya, kadastr, geodeziya, kartografiya yutuqlarini hozirgi davr kompyuter internet materiallaridan foydalanib o'rganishdir. Respublikamizda tarqalgan tuproqlar, ularning halq va qishloq xo'jaligidagi hamda biosferadagi rolini o'rganish. Fanni o'qitish jarayonini hozirgi davr yangi texnologiyalari asosida olib borish, slayd, kompyuter qurilmalaridan foydalanish asosida o'tkazish uslubiyatini o'rganish. O'qitishni ma'ruza, amaliyot uslublari bilan olib borish, tuzilgan dasturlar asosida ma'ruzalar qilish, tuproq qoplamini tarqalishi, xossa va xususiyati, kimyoviy ko'rsatkichlari va xarita hamda xaritanomalarni videofilmlarda ifodalanihi darajalarini tomosha qilish, talabalar mustaqil ravishda amaliy ishlarini bajarishi lozim. Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar. Talabalarining mazkur o'quv fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning zamonaviy usullaridan				

foydalanish, bu jarayonda yangi informatsion – pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir.

Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallar va ko'rgazmali qurollardan foydalaniladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulot darslarida mavzuga mos ravishdagi ilg'or pedagogik texnologiyalar qo'llaniladi.

II. ASOSIY NAZARIY QISM (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: (THEMES)

1-mavzu. Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi fani, uning o'rganish ob'yekti va predmeti.

Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi fani to'g'risida tushuncha, ob'ekti, predmeti, vazifalari, Boshqa fanlar bilan aloqadorligi, amaliy ahamiyati.

2-mavzu. Tuproqshunoslikning rivojlanish tarixi.

Tuproq haqidagi dastlabki tushunchalar. Tuproqshunos olimlar va ularning ilmiy tadqiqotlari. O'rtacha Osiyo tuproqlarini o'rgangan olimlar.

3-mavzu. Tuproq hosil qiluvchi jinslar va omillar. Nurash va nurash po'sti.

Tog' jinslari va mineralarning nurashi. Tuproq hosil qiluvchi omillar. Tuproq ona jinsi, iqlim, relef, o'simlik va xayvonot dunyosi. Erning yoshi va inson faoliyatining tuproq paydo bo'lishiga ta'siri xududning geografik joylashishiga mos ravishda tuproq xosil bo'lishida omillarining o'zgarishi.

Nurash tiplari, fizik, kimyoviy, biologik nurash, nurash jarayonlariga ta'sir qiluvchi asosiy omillar. Nurash mahsulotlarining er yuzasiga tarqalishi. Mexanik elementlar tasnifi. Metomorfik, magmatik, cho'kindi tog' jinslari ularning xosil bo'lishi, fizik fizik-kimyoviy jarayonlar ta'sirida nurash. Tabiiy sharoitlar: suv va shamol yordamida elyuviy, dellyuviy, prolyuviy, allyuvial va shamol yordamida eol yotqiziqilarning paydo bo'lishi.

4-mavzu. Tuproqlar fizikasi. Tuproqlar kimyosi.

Tuproqlar morfologiyasi. Tuproqlarning suv xossalari. Tuproqlarning havo xossalari. Tuproqlarning issiqlik xossalari. Yer po'stining kimyoviy tarkibi. Tuproq eritmasi va reaksiyasi. Tuproqning suvli so'rimi. Tuproqning organik qismi. Tuproqning unumdorligi. Ikkilamchi sho'rlanish.

5-mavzu. Tuproqlar tasnifi (klassifikatsiyasi). Tuproqlarning zonal tiplari va ularning xususiyatlari.

Klassifikatsiyaning mazmun mohiyati va ahamiyati. Tuproqlarni klassifikatsiyalash bo'yicha bajarilgan dastlabki izlanishlar. Tuproqlarni klassifikatsiyalashda O'rtacha Osiyo ilimlarining xizmatlari.

Tuproqlarning zonal qonuniyati. Tuproqlarning zonal tiplari va ularning xususiyatlari. Tog' zonasi tuproqlari. Muz zonasi, Tundra zonasi, Tayga tuproqlari, O'rmon –dasht tuproqlari, Dasht tuproqlari, CHala-cho'l zona tuproqlari, CHo'l zonasi, Subtropik cho'llar tuproqlari, Tog'li rayonlar tuproqlari va ularning xususiyatlari.

6-mavzu. Tundra va arktika zonasi tuproqlari.

Tundra va arktika zonasi tuproqlari paydo bo'lish sharoitlari. Tabiiy sharoit va o'simlik qoplamiga ko'ra zonalarga ajratilishi. Arktika sahrosi, Arktika tundrasi, Tipik tundra, Janubiy butazor o'rmon tundrasi..

7-mavzu. O'rmon zonasi tuproqlari.

O'rmon zonasi tuproqlari paydo bo'lish sharoitlari, Podzol tuproqlar paydo bo'lish sharoitlari. O'rmon zonasi tuproqlarining o'zlashtirilishi.

8-mavzu. O'rmon-dasht zonasi tuproqlari.

O'rmon-dasht zonasi tuproqlari haqida umumiy ma'lumot. Tuproq paydo bo'lish sharoitlari. O'rmon sur tus tuproqlarning ta'rifi. O'rmon qo'ng'ir tuproqlari..

9-mavzu. Dasht zonasi tuproqlari.

Dasht zonasi tuproqlari haqida umumiy ma'lumotlar. Qora tuproqlarning klassifikatsiyasi, morfologiyasi, fizik va ximiyaviy xossalari. Quruq dasht zonasining tuproqlari.

10-mavzu. Chalacho'l zonasi tuproqlari.

Chalacho'l zonasi tuproqlari haqida umumiy ma'lumot. Chalacho'l zonasi tuproqlari egallagan maydonlar. Qo'ng'ir tusli sur tuproqlar.

11-mavzu. Cho'l zonasi tuproqlari.

Cho'l zonasi tuproqlari egallagan maydonlar. Qo'ng'ir tusli sur tuproqlar. Qumli cho'l tuproqlar. Taqirlar va taqirli tuproqlar. O'tloq va botqoq tuproqlar. SHo'rxoklar. Voha tuproqlari.

tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriq savollarini o'z ichiga oladi. 1. Tuproqning hosil bo'lish jarayonlari va omillari 2. Tuproqning morfologik tuzilishi 3. Tuproqning mineral tarkibi. 4. Tuproqning kimyoviy tarkibi 5. Tuproqning fizika-mexanik hossalari. 6. Tuproqlar tasnifi. 7. Tuproqlarning rivojlanishi va geografik tarqalishning umumiy qonuniyatlari. 8. Tuproqlarning zonal tiplari va ularning xususiyatlari 9. Tundra va arktika zonasi tuproqlari 10. O'rmon va o'rmon-dasht zonasi tuproqlari 11. Dasht zonasi tuproqlari 12. Sho'rtoblar va solodlar 13. Chalacho'l zonasi tuproqlari 14. Cho'l zonasi tuproqlari 15. Bo'z tuproqlar 16. Tog' tuproqlari 17. Yer resurslari va ulardan samarali foydalanish muammolari. 18. Tog' jinslarining emirilishi va turli toifadagi yetqizqlarning paydo bo'lish sabablari. 19. Tuproqda makro, mikro va radioaktiv elementlar xosil bo'lishi, xossa va unumdorlikka ta'siri 20. Tuproqlarni klassifikatsiyalashda O'rta Osiyolik olimlarning xizmatlari. 21. Tuproqlarning rivojlanish tarixi. 22. Tundra va arktika zonasi tuproqlari paydo bo'lish sharoitlari. 23. O'rmon va o'rmon-dasht zonasi tuproqlari paydo bo'lish sharoitlari. 24. Qora tuproqlar tasnifi. 25. Dasht zonasi tuproqlari paydo bo'lish sharoitlari. 26. Sho'rlanishning hosil bo'lishi. 27. Sho'rlangan tuproqlarni o'rgangan olimlar. 28. Qo'ng'ir tusli sur tuproqlar 29. Taqirlar va taqirli, O'tloq va botqoq tuproqlar. 30. Tog' tuproqlaridan qishloq xo'jaligida foydalanish. Izoh- Mustaqil ta'lim va mustaqil ish mavzulari hamda ularning bajarilish shakllari , tegishli maksimal ball va topshirish muddatlari modul – kredit bo'yicha taqsimot jadvalida berilgan.	4. V. Ta'lim natijalari (Kasbiy kompetensiyalari) Learning Outcomes (Professional Competences) “Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi” fani geografiya mutaxassisligi bo'yicha universitet miqyosida bakalavriyat tizimida ta'lim olayotgan talabalar uchun asosiy tanlov fan bo'lib hisoblanadi. Talabalar Tuproqshunoslik asoslari va tuproqlar geografiyasi fanini o'qishdan asosiy maqsad

12-mavzu. Bo'z tuproqlar. Bo'z tuproqlarning tasnifi. Bo'z tuproqlarning turlari, Och bo'z tuproqlar, tipik bo'z tuproqlar, to'q bo'z tuproqlar. Bo'z tuproqlar mintaqasining gidromorf tuproqlari. 13-mavzu. Sho'rtoblar va solodlar. Sho'rtoblar va solodlar ularning hosil bo'lishi. Sho'rlanishning hosil bo'lishi, uning oldini olish choralarini. Sho'rtoblarni o'rgangan olimlar. Sho'rtoblar va solodlarning qishloq xo'jaligidagi ahamiyati. 14-mavzu. Tog' tuproqlari. Laterit tuproqlar. Tog' tuproqlarining tarqalishi. O'rta Osiyo tog' tuproqlari. Tyanshan tuproqlari. Pomir – Oloy tog' tuproqlari. MDH hududidagi vertikal tuproq zonalligining ayrim tiplari. Laterit tuproqlar va ularning hosil bo'lish jarayonlari. 15-mavzu. Yer resurslari va ulardan samarali foydalanish muammolari. Yer resurslari haqida tushuncha. Dunyo yer resurslari. Yer (tuproq) boniteti va kadastri. Yer resurslarini muhofaza qilish.	3. III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar 1. Tuproq hosil qiluvchi tog' jinslari. 2. Tuproq hosil qiluvchi omillar. Nurash. 3. Tundra va arktika zonasi tuproqlari 4. O'rmon zonasi tuproqlari 5. O'rmon-dasht zonasi tuproqlari. 6. Dasht zonasi tuproqlari. 7. Chalacho'l zonasi tuproqlari 8. Cho'l zonasi tuproqlari 9. Bo'z tuproqlar 10. Sho'rtoblar va solodlar 11. Tog' tuproqlari. Laterit tuproqlar 12. Dunyo tuproq kartasini o'rganish va tahlil qilish. 13. O'rta Osiyo tuproq kartasini o'rganish va tahlil qilish 14. O'zbekistonning tuproq kartasini ishlash Amaliy mashg'ulotlar maxsus jihozlar bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullarda yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq. IV. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR (Independent study and independent work) Mustaqil ta'lim ma'ruza, amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan

	tuproq qoplamining biosferadagi roli va qishloq xo'jaligida ishlab chiqarish mahsuli, fizik-mexanik xossalari va kimyoviy tarkibi, rivojlanishi va unumdorligi, ularning geografik tarqalishi to'g'risida ma'lumotlar olib bilimlarini oshiradilar. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari (Educational technologies and methods): ma'ruzalar; kompyuter texnologiyasi asosida slaydlar namoyishi. amaliy mashg'ulotlar berilgan topshiriqlar asosida olib bajariladi; atlas va yozuvsiz xarita; interfaol keys-stadilar; taqdimotlar qilish;
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar (Requirements for obtaining loans): Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.
6.	VIII. TAVSIYA ETILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI Asosiy adabiyotlar: 1. Панков М.А. Тупроқшунослик . Тошкент, 1963. 2. Баходиров М., Расулов А. Тупроқшунослик. Ўқитувчи. Тошкент 1975. 3. М.Абдуллаев, Тупроқшунослик асослари ва тупроқлар географияси. Ўқитувчи. Тошкент 1988. 4. А.Максулов. Ўзбекистон тупроқлари. Ўқув қўлланма. Фарғона 1996. Qo'shimcha adabiyotlar: 5. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y, 6-sop, 70-modd. 6. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. –T. O'zbekiston, 2017. 7. Mirziyoyev Sh. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. –T. O'zbekiston, 2017. 8. U. Tojiev. Тупроқшунослик . Услубий қўлланма. Бухоро - 2007. 9. И.П.Бобохўжаев, П.У.Узоков. Тупроқшунослик. Тошкент. Мехнат нашриёти. 1995. 10. У.Тожиёв, Х.Намозов. Тупроқларни хариталашда космик тасвир усулларидан фойдаланиш. Ўқув қўлланма. Бухоро - 2010. 11. П.Узоков. Тупроқшунослик курсидан маърузалар матни (1-қисм). Самарқанд 2006. 12. Якубов Н.А., Халилов М.Т., Хамидова Г.А. «Тупроқшунослик ва

	деҳқончилик» фанидан тажриба ишларини бажариш учун услубий қўлланма. - Тошкент. ТошДТУ: 2006. 13. У.Тожиёв, Х.Намозов ва бошқалар. Ўзбекистон тупроқлари. Маърузалар матни. Бухоро, 2002. 14. У.Тожиёв, Ш.Нафетдинов. Тупроқлар картографияси. Бухоро - 2009. Internet saytlar: 1. www.unep.org BMTning atrof-muhit bo'yicha dasturi. 2. www.undp.uz (BMT Taraqqiyot Dasturi Veb-sayti). 3. www.gwptsatsena.org
7.	Termiz davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	Fan (modul) uchun ma'sul: Erdonov Muxamadi Nuraliyevich – geografiya kafedrasini mudiri, g.f.n. Allanov Qilich Allaqulovitch – geografiya kafedrasini dotsenti, g.f.n.
9.	Taqrizchilar: Yakubov.O' - Termiz davlat pedagogika instituti ta'lim sifatini nazorat qilish inspeksiyasi boshlig'i., g.f.n., dotsent. Avezov S.A. – Urganch davlat universiteti geografiya kafedrasini dotsenti, g.f.n.